

GLASNIK OPĆINE KLIS

Glasilo Općine Klis

Travanj, 2020. - Broj 12

SADRŽAJ:

Izolacija u doba korone	3
Manje plaće načelniku i općinskoj upravi	4
Mještani ne spaljuju travu bez naših uputa	5
Aktivisti Crvenog križa položili test humanosti u doba pandemije	6
Ljetna pozornica na kliškoj tvrđavi	8
Tvrđava u novom ruhu	9
Gosti Klisa pune općinsku blagajnu	10
Dodjela diploma za projekt 'Zaželi'	11
Treći rođendan kliške knjižnice	12
Pišite i crtajte za virtualnu knjižnicu	13
Križni put Marina Tartaglie u spomen sinu	14
Boksačicama s Klisa medalje	16
Komunalci za ljepši Klis	17
Bolji vodovod od Klisa do Vučevice	18
Asfaltiranje ulica	19
Info table do bunara Rajčice	20
Prijevoz za najmlađe	21
Rekonstrukcija crpne stanice Klis	21
Zeleni otoci za zdravu budućnost	22
Bolji signal T-coma	23

Besplatno glasilo Općine Klis

Izdavač:

Općina Klis,

Iza Grada 2, 21231 Klis

Telefon: 021/240-292; Fax: 021/240-675

mail: info@klis.hr; www.klis.hr

Glavni i izvršni urednik: Ivica Vetma

Fotografije: Mirko Bojić, Ivo Pervan,

Goran Leš i Ivica Vetma

Lektura: Lea Smolaka

Tisk i grafička priprema:

Dalmacijapapir Split

Sve nepotpisane tekstove potpisuje uredništvo

IZOLACIJA U DOBA KORONE

Na početku godine, virus iz Kine nam se činio tako dalekim, no ubrzo je stigao i kod nas...

Piše: Lea Smoljaka

Početak 2020. godine zatekao nas je s vijestima iz daleke Kine koja se hrvala s novim i nepoznatim virusom. Virusom koji se nama još činio tako dalekim. Vrijeme je prolazilo, a nije trebalougo da se nepoznata bolest približi i europskom kontinentu. Mnogi od nas susreli su se s najvećim izazovom našeg doba. Gospodarstvo i zdravstveni sustavi cijelog svijeta upali su u najveću križu od drugog svjetskog rata. Timovi

znanstvenika putem principa otvorene znanosti pokušavali su iznacići rješenje za nepredvidivi virus koji je svakodnevno iznenadio biranjem žrtava i zaraznošću. Naši stožeri civilne zaštite uložili su velike napore da se osigura neometan rad vitalnih dijelova sustava kroz koji bi se i dalje štitilo sve članove naše zajednice. Organiziran je rad civilne zaštite na svim razinama, informacije mještanima dijelile su se putem službenih stranica, društvenih mreža i organizirane službene viber zajednice. Rad lokalne samouprave, poduzetničkog inkubatora, narodne knjižnice, učitelja i učiteljica preselio se iza zatvorenih vrata. Projekt Zaželi nastavio je dalje u prilagođenom obliku, osiguravajući tako skrb za najugroženije. Knjižnica je osiguravala tražene informacije i osmisnila virtualne sadržaje. U virtualnom svijetu štošta se još događalo. Kazališne predstave, kino projekcije, opere i muzeji cijelog svijeta preselili su se na najveću svjetsku mrežu i otvorili vrata svima. Velike digitalne svjetske knjižnice kao i domaći slični projekti omogućile su besplatan pristup svima. Svjetski stručnjaci su pisali knjige za djecu u kojima su pokušavali najmlađima objasniti novu i stresnu situaciju u kojoj su se zatekli. Jedna od takvih

priča nosila je naziv: Što se to dogodilo u mojem gradu? I što se to dogodilo u našem gradu? Kao građani pazili smo na svoje susjede i prijatelje. Brinuli smo za starije i nemoćne. U pokušaju da zaštitimo najmilije izolirali smo se u užem krugu obitelji, pazili smo na higijenske mjere i poštivali socijalnu distancu. Barem većina nas. Kao zdravstveni i drugi djelatnici svojim radom i znanjem brinuli smo o drugima, riskirajući sebe. Pokazali smo zajedničku snagu u kriznim trenutcima. Ukratko, kako je rekao papa obraćajući se otužnom i praznom vatikanskom trgu, svi smo bili na istoj barci u olui. I morali smo veslati zajedno. A oluja nas je barem na tren podsjetila koliko smo potrebni jedni drugima i koliko smo odgovorni jedni za druge. Ta oluja nas je učinila i malo poniznjima, malo zahvalnjima, malo manje samodostatnima. Podsjetila nas je kako se brzo mogu poremetiti planovi i novac za kojima toliko jurimo, koliko brzo i lako nam priroda može vratiti za sve loše kroz svoju razornu čud. Osnaženi onim što smo naučili sada se moramo prilagoditi novom načinu života i zajedničkim radom osnažiti svoju iscrpljenu zajednicu. Novi početak nas čeka.

PANDEMIJA - O MJERAMA RACIONALIZACIJE I POMOĆI STANOVNIŠTVU OPĆINE KLIS

Manje plaće načelniku i općinskoj upravi

Smanjenje plaće čin je solidarnosti Općine sa svim mještanima koji su pogođeni krizom

Uzvši u obzir krizu uzrokovanoj pandemijom koronavirusa koja je zahvatila cijeli svijet i snažno se odrazila na gospodarstvo, i Republika Hrvatska nastoji nizom mjera sačuvati vlastito gospodarstvo. Takve mjere vrše se i na lokalnim razinama s ciljem uštide i racionalizacije redovitih troškova.

„Smanjenje plaće čin je solidarnosti Općine sa svim mještanima koji su pogođeni krizom uslijed pandemije koronavirusa. U ovim neizvjesnim vremenima, svi moramo dati svoj doprinos zajednici kako bismo čim prije prebrodili ovo razdoblje. Takoder, mjerama želimo

pomoći poduzetnicima kako bi se u budućnosti očuvala radna mjesta u našoj Općini“, izjavio je načelnik **Jakov Vetma**.

Prvi paket mjera usmjeren je na racionalizaciju troškova:

- umanjenje plaće načelniku i zamjeniku za 20% za travanj i svibanj
 - umanjenje plaće svim djelatnicima Općine Klis, trgovачkih društava u vlasništvu
- Općine Klis te proračunskih korisnika za 20% za travanj i svibanj
- odricanje vijećničkih naknada za travanj i svibanj
 - obustava sve nabave osim kapitalnih projekata iz EU-fondova
 - isplata udrugama za nužne troškove do 15. ožujka, osim Crvenog Križa i dobrovoljnih vatrogasnih društava

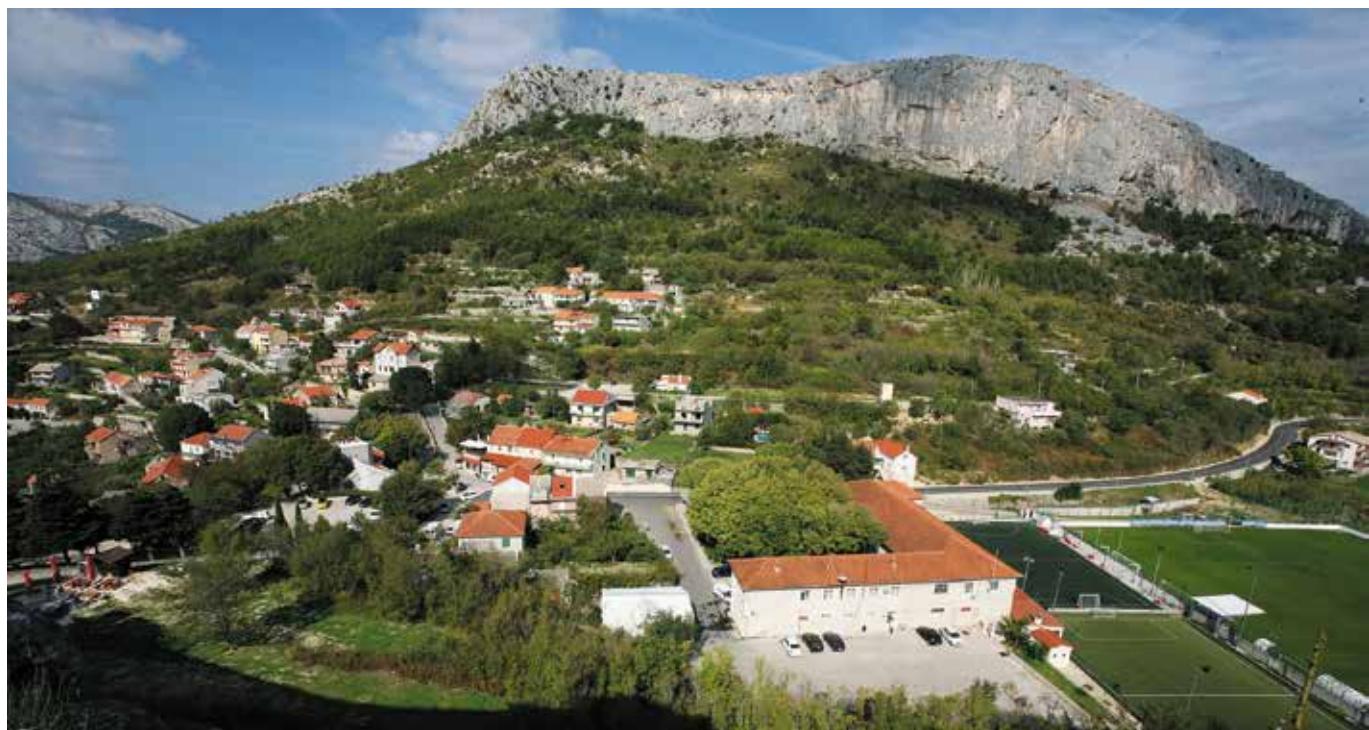
Drugi paket mjera usmjeren je prema gospodarstvu i stanovništvu Općine Klis;

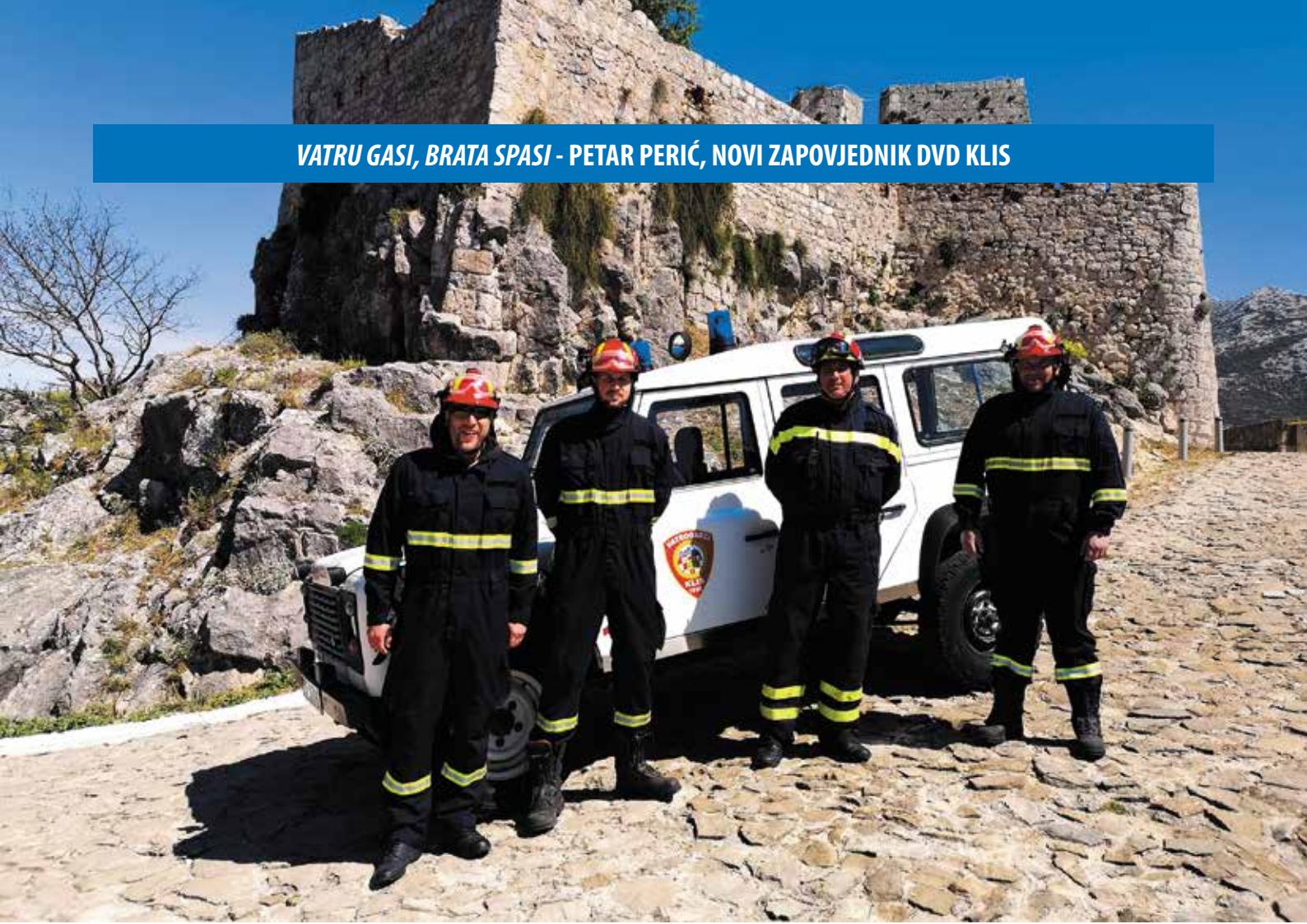
- odgoda plaćanja komunalne naknade
- roditelji čija djeca pohađaju vrtić bit će oslobođeni plaćanja troškova za ono razdoblje koje djeca neće provesti u vrtiću
- besplatan prijevoz vode za kućanstva bez vodovodne mreže u travnju i svibnju.
- uspostava mobilnog tima za starije, nemoćne i bolesne

Jakov Vetma, načelnik općine Klis:
„U ovoj situaciji, ni moja plaća ni plaća mojih suradnika nije prioritet u odnosu na pomoći stanovništvu i gospodarstvu naše općine. Hvala Općinskom vijeću na usvajanju svih predloženih mjera.“

- stanovnicima Općine, koji su korisnici zajamčene minimalne naknade, bit će dodijeljeni uskrnsni bonovi.
- otpis plaćanja najma prostora u vlasništvu Općine
- otpis plaćanja zakupa javnih i zelenih površina te komunalne naknade za poslovne subjekte obuhvaćene Odlukom Stožera civilne zaštite Republike Hrvatske.

Mještani ne spaljuju travu bez naših uputa

Uz sve obveze oko gašenja požara, kliški vatrogasci provode i mjere zabrane okupljanja na području općine

Piše: Lea Smodlaka

Utrenutoj situaciji uzrokovanoj pandemijom Covid-19 od velike je važnosti djelovanje Stožera civilne zaštite, posebno DVD-a Klis koji na različite načine osigurava zaštitu našeg stanovništva. Stoga smo popričali s novim zapovjednikom DVD-a Klis, Petrom Perićem.

Kakve promjene ste uveli u rad s obzirom na prethodne godine te kakva je trenutno situacija na terenu?

Prvo treba reći da je u DVD-u Klis došlo do većih promjena, iz-

bran je novi zapovjednik, popunili smo članstvo, imamo 4 nova zaposlenika koji su dostupni 24 sata. Uz to imamo 15-ak aktivnih članova. Novost je i što smo od 1. veljače uveli 24-satno dežurstvo. U ljetnom periodu još bude 10-ak zaposlenika, sezonskih vatrogasaca. Pored redovnih intervencija i pregleda opreme, dijelom i zbog koronavirusa, došlo je do zabrane spaljivanja već u ožujku, što je ranije u odnosu na prethodne godine. U početku smo imali problema, ali učestalim izvidima na terenu, stanovnici su se počeli pridržavati novih mjera. Što se tiče samih intervencija, u veljači smo imali 11

intervencija, nekoliko zbog elemenatarne nepogode, te nekoliko šumskih požara i požara niskog raslinja. Kroz ožujak smo imali 13 intervencija, u što se ubrajam i izvidi na terenu s ciljem prekida okupljanja zbog propisanih mjera distanciranja te zabrane spaljivanja. Sudjelovali smo i u gašenju nekih većih požara, na Braču, Zelovu, u Klisu. Ono što bih svakako pohvalio je da smo sami primjetili kroz svakodnevni rad da je došlo do prosvjećivanja stanovništva koje nam samo aktivno javlja o spaljivanju i pridržava se naših uputa.

Trenutno je velik broj vaših poslova usmjeren na pomaganje oko aktualne krize u skladu s propisanim zadaćama Stožera civilne zaštite. Koje aktivnosti obavljate?

Imamo 4 zaposlenika u Stožeru civilne zaštite i aktivni smo u tom radu. Na području Općine Klis organiziramo dijeljenje hrane starijim i nemoćnim osobam. Uz to, obavljamo redovite obilaske lokacija radi mjera distanciranja, što se posebno odnosi na popularna izletišta kao što su bunari ili šetnica kroz Kliško polje. Šetnicu smo nedavno i zatvorili zbog nepridržavanja mjera.

Jeste li zadovoljni s organizacijom rada i opremom, ne samo tijekom krize nego i za nadolazeću sezonu?

Prije svega, moram spomenuti odličnu suradnju s Općinom Klis i komunalnim poduzećem te osiguranoj opremu. Od vozila dostupni su nam; navalno vozilo TAM, cisterna Mercedes, kombi vozilo Vivaro, Defender terensko vozilo. Ljudi su opremljeni profesionalnom zaštitnom opremom. Ako bude moguće dobiti 10-ak sezonaca, kao što je to bio običaj dosad, sezonu ćemo izgurati bez problema, ne bojimo se rada, a uz podršku koju trenutno imamo stanovnici će bit sigurni. Dakle, svakako smo zadovoljni organizacijom.

Na kakve načine promovirate svoj rad?

Cilj nam je kroz buduće vrijeme privući mlađe ljude. Inače je svibanj mjesec zaštite od požara, a cilj nam je bio u tom mjesecu napraviti pokaznu vježbu u Osnovnoj školi Petra Kružića, uz pomoć drugih vatrogasnih društava. Zasad nismo sigurni hoće li to biti u svibnju, s obzirom na to da imamo nove okolnosti. Ako ne tada, održat ćemo je u rujnu. Inače, ustrajemo na poticanju školovanju vatrogasaca, stalnoj edukaciji i obrazovanju kako bismo osigurali pravilnu zaštitu našeg stanovništva i unaprijedili vatrogastva općenito.

INTERVJU – ŽELJKO GRUBIŠIĆ, PREDSJEDNIK CRVENOG KRIŽA SOLIN

Aktivisti Crvenog križa položili test humanosti u doba pandemije

Društvo CK Solin osigurava prijevoz uzoraka za testiranje u Zagreb, kada Split to nije u mogućnosti obaviti zbog preopterećenosti. Društva osiguravaju i siguran prijevoz osoba na testiranje u posebno opremljenim vozilima koja poslije prijevoza idu na dekontaminaciju.

Piše: Lea Smoljaka

Akutalna situacija s koronavirusom dodatno je aktivirala razne udruge i društva. To se svakako odnosi na društva Crvenog križa koja imaju veliku ulogu u pomaganju stanovništvu kroz brojne aktivnosti, a uz to nastavljaju i sa svojim uobičajenim akcijama. O tome, ali i o projektu dječjih igrališta na području naše Županije i općine Klis, razgovarali smo s ravnateljem Društva Crvenog križa Splitsko-dalmatinske županije i Gradskog društva Crvenog križa Solin, Željkom Grubišićem.

Ravnatelj ste društva Crvenog Križa Splitsko-dalmatinske županije i Gradskog društva Crvenog križa Solin, predstavljate društva koja se bavi raznim aktivnostima, uz darivanja krvi. Možete li nam reći nešto više o tome?

Radom Društva CK SDŽ obuhvaća se 13 društava Crvenog križa u Splitsko dalmatinskoj županiji. Naše aktivnosti u vrijeme korone su višestruke, a obuhvaćaju prvenstve-

no dostavu hrane i lijekova rizičnim skupinama. Uz to, osigurava se smještaj onih bolesnika koji nemaju uvjete za biti u obiteljskoj karanteni prema odlukama i preporukama kriznog stožera. Društvo CK Split je nositelj aktivnosti uz pomoć drugih društava. Osiguran je dio volontera u Hotelu Zagreb-Dušilovo, gdje su pacijenti i smješteni te i samo vodenje karantene. Uz to, društva osiguravaju i druge aktivnosti u vrijeme ove pandemije, te često prihvataju pojedine aktivnosti koje u nekim uobičajenim okolnostima ne pripadaju teritoriju njihova djelovanja. Primjerice, Društvo CK Solin osigurava prijevoz uzoraka za testiranje u Zagreb, kada Split to nije u mogućnosti obaviti zbog preopterećenosti. Društva

osiguravaju i siguran prijevoz osoba na testiranje u posebno opremljenim vozilima koja poslije prijevoza idu na dekontaminaciju. Aktivnosti su usmjerene i na druge poslove, poput osiguravanja šatora za testiranje, šatora za dekontaminaciju djelatnika (primjerice slučaj Staračkog doma u Vukovarskoj ulici). Od aktivnosti koje su vezane uz aktualnu pandemiju treba još spomenuti poslove vezane uz smještaj potencijalnih bolesnika. Društva Crvenog križa Split i Solin u suradnji s Hrvatskom vojskom su osigurali 200 kreveta u Spaldium areni, a Društvo Crvenog križa Solin u dvorani osnovne škole još 20 kreveta, ako bude potrebno. Osim ovih specifičnih aktivnosti, Društvo CK Solin obavlja i druge uobičajene poslove; osigurava rad pućke kuhićne, akcije darivanja krvi kao svoju stalnu aktivnost, koja se ne prekida ni u doba pandemije.

Uz darivanje krvi, brojne humanitarne aktivnosti i zavidan broj aktivnosti koje ste naveli u vrijeme ove krize imali ste i plan opremanja dječjih igrališta. O čemu se radi?

Da, prije čitave ove situacije oko Covida 19 aktivnost društva bila je usmjerena prema otvaranju igrališta na prostoru Splitsko-dalmatinske županije. Projekt je to kojeg je pokrenuo župan Blaženko Boban u listopadu, a cilj je bio opremiti i otvoriti niz dječjih igrališta i fitness igrališta na otvorenom diljem županije. Nadi smo se da ćemo na taj način odmaknuti mlade, ali i one starije od ekrana, te potaknuti zdraviji životni stil. Nažalost, zasad je sve to stalo i čekamo razvoj situacije. Ipak, vjerujemo da će posebno nakon ove cijele krize takvo što biti još potrebnije. Plan je bio osigurati 16 igrališta, zasad je nabavljeno 7. Ipak, možemo reći nešto o onome što je dosad napravljeno, i na području Općine Klis. U Klisu je već prije osigurano i montirano 5 dječjih igrališta, a u planu su još tri igrališta. Projekt finansira Općina Klis, Društvo Crvenog križa Solin i SDŽ. Predstojeća

igrališta su zamišljena na lokacijima Donja Rupotina, Mihovilovići, Du-gobabe, a o tome odlučuje Općina.

Nastavljate i sa svojim uobičajenim akcijama darivanja krvi. Koliko je to otežano u ovim izvanrednim okolnostima?

Pa i proteklih nekoliko dana smo imali organizirana davanja krvi na ovim područjima (Klis, Solin, Muć...). Poštuju se protokoli vezani uz preporuku kriznog stožera, držanje razmaka, pravila dezinfekcije, nema zajedničkog druženja, koje je inače uobičajeno za naša darivanja i čime se zapravo i osigurava da svi budu u dobrom stanju nakon davanja

krvi. Tako da je rad nešto drukčiji, ali funkcioniра. Nastojimo pozvati i uključiti što više ljudi, posebno mlađih. Naš rad promičemo i kroz organiziranje druženja te dodjelu odlikovanja za jubilarne darivatelje. Naš sustav se temelji na dobrovoljnem darivanju krvi pa nam se darivatelji javljaju sami, a to su onda uglavnom zdravi ljudi, iz čega zasad uspijevamo pokriti naše potrebe. Ovom prilikom pozivam mlade da se uključe jer njihovih pet minuta može nekome spasiti život te ovim putem pozivamo sve vase čitatelje da se odazovu na naše akcije davanja krvi koje se često organiziraju u Klisu, Solinu ili bližim okolnim mjestima.

ULAGANJE KOJE SE VIŠESTRUKO VRAĆA

Ljetna pozornica na kliškoj tvrđavi

Zahvaljujući natječaju putem ITU mehanizma Urbane aglomeracije Split za ljetne pozornice Klis će uskoro dobiti svoju ljetnu atrakciju. Projektom će se revitalizirati kulturna baština s ciljem osiguranja dodatnih sadržaja za lokalno stanovništvo i atrakcije u turizmu kroz gradnju, uređenje i opremanje ljetne pozornice. Sva ulaganja se odnose na tvrđavu Klis, a aktivnosti obuhvaćene projektom su: sanacija i preuređenje dva objekta unutar spomenika (Topnička vojarna i Mali kvarter), uklanjanje vegetacijskog bilja unutar i van zidina, te postavljanje pozornice i gledališta unutar tvrđave. Projektom će se povećati stupanj očuvanosti i uređenja tih atrakcija, osvremeniti postojeći sadržaji uz podizanje kvalitete prezentacije kulturne baštine i njezino dugoročno i održivo korištenje namijenjeno stanovnicima Urbane aglomeracije Split. Ukupna investicija iznosi 5,5 milijuna kuna.

Tvrđava u novom ruhu

Osvijetljena tvrđava Klis izaziva oduševljenje već tjednima. Impozantna i mistična, lijepo vidljiva iz Splita i okolice, tvrđava se ističe i privlači znatiželjnjike.

Iako je u ovo vrijeme ograničenog kretanja zatvorena za posjetitelje pozitivni komentari i oduševljenje šire se društvenim mrežama. Tvrđava Klis je sad kompletno osvjetljena zahvaljujući europskom projektu vrijednom 2,4 milijuna kuna. Sredstva za ovaj projekt financirana su iz europskog programa ‘Fortress ReInvented - Inovativni pristup i digitalni sadržaji na povijesnim tvrđavama’, a nositelj je Muzej grada Šibenika.

Projekt osvjetljenja tvrđave za nas je iznimno važan jer njime dovršavamo bitnu etapu uređenja tvrđave na čijoj obnovi neprestano radimo. Tvrđava Klis naš je najpoznatiji simbol i predstavlja cijelokupni kliški kraj, stoga sam iznimno ponosan što će se njezina monumentalnost i ljepota odsad još više isticati i doći do izražaja, izjavio je **Jakov Vetma**, načelnik Općine Klis.

Ovakav projekt nudi mogućnost dodatnog razvoja turističke ponude na iznimno važnoj kulturnoj lokaciji. Naglašavanjem njene ljepote postaje još vidljivija u prostoru, ističe se njena veličina i monumentalnost te još jednom potvrđuje kamo mjesto koje svatko treba posjetiti.

TURIZAM PUNI OPĆINSKU I KUĆNU BLAGAJNU NAŠIH STANOVNIKA

Osim kulturnog serijala, prihod je povećan zahvaljujući izvrsnoj turističkoj promociji kliške općine

U2017. godinu Općina Klis ušla je s proračunom od 20 milijuna kuna dok je 2019. taj iznos premašivao 38 milijuna kuna. Takav pozitivan trend rezultat je prije svega dobrih turističkih brojki, kojima je osim već spominjanog kulturnog serijala Game of

thrones, pridonijela dobra turistička promocija kroz različite programe. U tu svrhu otvoren je i Interpretacijski centar, a cijela priča o tvrđavi se promiće i kroz suradnju s tvrtkom Stella Croatica koja promovira tradicijske ljepote i gastro ponudu ovog kraja. Prepoznatljivosti tvrđave kao turističke lokacije svakako pridonosi i projekt osvjetljenja tvrđave čime

se dodatno naglašava njena ljepota i monumentalnost. Povećani priljev sredstava bit će iskorišten za provođenje mjera pronatalitetne politike koje su od velike važnosti za cijelu Hrvatsku, a pogotovo za njena manja mjesta pa je već objavljen i javni poziv za status roditelja odgajatelja. Odluka je donijeta već u listopadu, a zahtjevi se mogu podnijeti do početka travnja. „Poznato je da Republika Hrvatska ima veliki problem s demografijom, a pogotovo naša Dalmatinska zagora.(...) Po uzoru na grad Zagreb i Općinu Vir mi smo odlučili taj višak sredstava koji imamo, a koji zarađujemo i od tvrđave Klis, kao i od upravljanja našom imovinom, dati našim stanovnicima, jer što će nam sve ovo što radimo ako za deset ili dvadeset godina naša Zagora, a i sam Klis, budu pusti. Onda nismo napravili ništa“, rekao je načelnik Jakov Vetma. Osim navedenog projekta ide se i s drugim pozitivnim mjerama, sufinanciranjem europskih projekata i podupiranjem zapošljavanja kroz iste te drugim mjerama iz vlastitog proračuna kojima se poboljšava kvaliteta življenja lokalnog stanovništva.

DODJELA DIPLOMA ZA PROJEKT 'ZAŽELI'

Uokviru Europskog socijalnog fonda na području naše općine već godinu dana traje program 'Zaželi' s projektom zapošljavanja žena. Projekt nosi naziv Prilika za rad, a uključeno je ukupno pet općina, dok je Općina Klis nositelj projekta. U kliškoj vijećnici održana je svečana dodjela diploma za stručno usavršavanje za program njegovateljica. Svečanoj dodjeli certifikata prisustvovali su načelnik Jakov Vetma, koordinator projekta Ante Čaleta, administrator Ivica Listeš, voditeljica projekta Tanja Tešija te predstavnici partnerskih općina i pučkog učilišta. Šest žena je tako primilo potvrdu po završenom programu, dok se još jedna njegovateljica nalazi u procesu edukacije. Još tri žene doobile su priliku za stjecanje vozačke dozvole uz propisnu edukaciju. Certifikate za njegovateljicu starijih i nemoćnih osoba doobile su: Melita Babić (Klis), Ivana Katona (Klis), Maja Čaleta-Kerum (Klis), Danijela Arlović (Klis), Željka Škrapić (Prgomet) i Ivana Jadrić (Dicmo). Sve navedene edukacije se financiraju iz projekta. Projekt za cilj ima povećati socijalnu uključivost pomaganjem pri zapošljavanju, što se posebno odnosi na one osobe koje spadaju u teže zapošljivu skupinu, odnosno imaju manje šanse na tržištu rada. Trenutno je u projektu 31 zaposlena žena te 165 korisnika. Projekt je nastao kao plod suradnje Udruge "MI"-Split i Općine Klis, a započeo je u studenom 2018., dok su zapošljavanja žena započela u veljači 2019. Projekt će trajati do 2021. godine.

Iu Klisu se uspješno provodi projekt 'Prilika za rad' s ciljem edukacije i zapošljavanja žena u pružanju usluga i podrške starijim osobama i osobama u nepovoljnem položaju u izrazito ruralnim zajednicama.

Nositelj projekta 'Prilika za rad' financiranog iz programa 'Zaželi' je Općina Klis. Projektni partneri su Općina Dugopolje, Općina Dicmo, Općina Prgomet, Općina Lećevica, Udruga „MI“ – Split, HZZ Regionalni ured Split i Centar za socijalnu skrb Split. Vrijednost samo projekta je 4.941.993,47.

Aktivnosti se odvijaju na području 30 naselja koja pripadaju općinama Dicmo, Dugopolje, Klis, Lećevica i Prgomet u Splitsko-dalmatinskoj županiji. Projekt je omogućio rad za teže zapošljive skupine žena iz 5 općina Dalmatinske zagore, kao i dodatnu izobrazbu za 10 žena. Projekt osigurava usluge pomoći u kući i dodjele potrepština za nemoćne osobe. Projekt je financiran sredstvima Europskog Socijalnog Fonda. Trajanje projekta je 30 mjeseci. To su sve činjenice koje govore o važnosti i opsegu ovakvog projekta za našu i susjedne općine. Ipak, o važnosti samog projekta za mještane najbolje će reći oni koji u njemu sudjeluju. Upravo zato smo porazgovarali s jednom od radnica u projektu, **Ines Bralić Glavinom**.

1. Kako ste se uključili u projekt?

Za projekt sam saznala na internetu i prijavila se. Dugotrajno sam nezaposlena, bila sam na birou i odlučila sam pokušati.

2. Na kakav način sve pomažete korisnicima?

Odlazim u dućan, u ljekarnu po lijekove, obavljam kućne poslove koje oni ne mogu obaviti, donosim drva kome je potrebno, odvozim ih u frizera ili liječnika po potrebi. S nekim korisnicima idem i prošetati i tako. Za njih je ipak najvažniji razgovor i za tim imaju najveću potrebu.

3. Kakva su vam iskustva u radu s korisnicima?

Imam dobra iskustva u radu s korisnicima. Trenutno imam 5 korisnika. Super je projekt za ljudе koji imaju te neke potrebe (lijekove, spizу) i to im podiže kvalitetu života. Djeca im nažalost danas ne mogu pomoći zbog svojih osobnih obveza ili čak zato što imaju i sami veliki zdravstvenih problema pa se nisu u mogućnosti brinuti o svojim roditeljima.

4. Jeste li stekli neka nova znanja i iskustva?

Rad sa starijim ljudima koji imaju puno životnog iskustva svakako je inspirativan. Njima je zapravo često važnije porazgovarati s nekim i podijeliti svoja iskustva, ono što su doživjeli i što ih muči nego nekakva praktična pomoć. Posao me naučio suošćećanju i strpljivosti.

5. Mislite da bi se projekt trebao nastaviti?

Projekt bi svakako trebalo nastaviti jer je teško sad prekinuti projekt s obzirom da su se korisnici naviknuli na uslugu i ona im je od velike koristi. Svakako utječe na njihovu kvalitetu življena

OBLJETNICE VAŽAN JUBILEJ NAŠE USTANOVE

TREĆI ROĐENDAN KLIŠKE KNJIŽNICE

Ako imate ideje za volonterski rad i predavanja koja bi se mogla održavati u knjižnici, ili imate znanja koja biste htjeli podijeliti s drugima, slobodno nam se javite na mail adresu: knjiznica@knjiznica-klis.hr ili nas jednostavno posjetite u knjižnici.

Na blagdan sv. Nikole Narodna knjižnica i čitaonica u Klisu proslavila je treći rođendan. Proslava se održala u prostorijama Narodne knjižnice uz svečani program. Prikazan je promotivni kratki film o Narodnoj knjižnici i čitaonici u Klisu kojeg su samostalno snimile i režirale učenice Osnovne škole Petra Kružića. Uz to uzvanici su imali prilike uživati u nastupu kliške ženske klape Besida. Na samom početku proslave prisutnima se obratila ravnateljica knjižnice **Lea Smndlaka**. U svom govoru dotakla se teme funkcije knjižnice i njene uloge u svakodnevnom životu lokalne zajednice. Tom prilikom je istakla da knjižnica ne postoji bez svojih korisnika, a da je knjižnica u Klisu postala dnevni boravak svoje

zajednice. Izneseni su i neki planovi za budućnost koji uključuju nova događanja, ali i novitete u prostoru knjižnice koji su nužni zbog velikog broja novih naslova. Napravljena je i izložba dječjih radova nastalih u okviru projekta Knjižnice, koji je nosio naziv PUTUJ (S)MJESTA, a koji se održavao kroz čitavu 2019. godinu gostovanjem putopisaca i održavanjem radionica na raznim lokacijama.

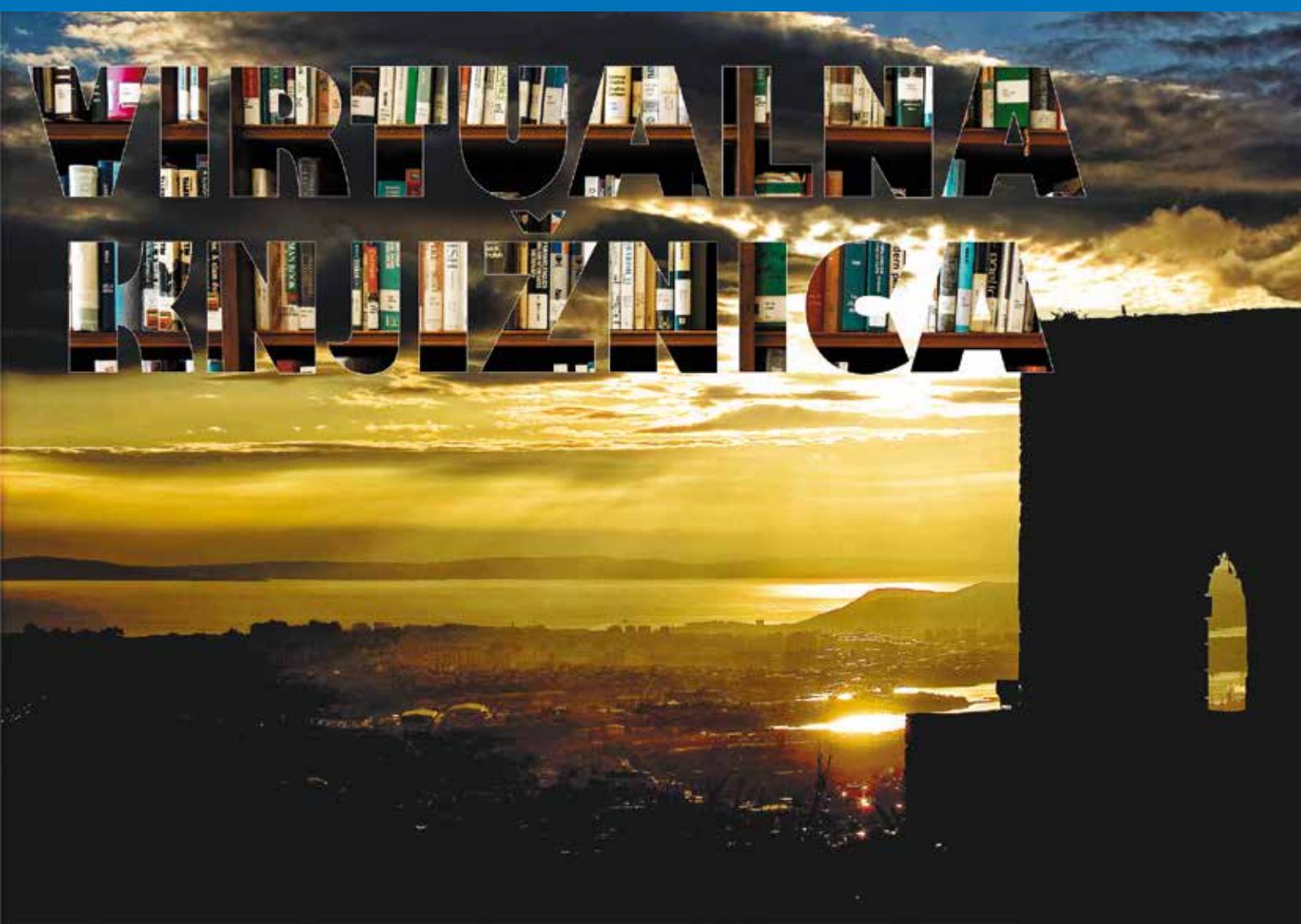
Također, knjižnica je osmisliла i nove pogodnosti za učlanjenje. Tako će se članovi obitelji odsada moći učlaniti kroz obiteljsko članstvo čime će samo jedan član uže

obitelji plaćati članarinu dok će ona za sve ostale članove uže obitelji biti besplatna. Uz to, upis i dalje ostaje besplatan za sve prvašice u Klisu.

Kako bismo imali još sjajnih programa u budućnosti ovom prilikom vas pozivamo da se i vi uključite u svakodnevni život vaše knjižnice koja je tu upravo radi vas!

Ako imate ideje za volonterski rad i predavanja koja bi se mogla održavati u knjižnici, ili imate znanja koja biste htjeli podijeliti s drugima, slobodno nam se javite na mail adresu: knjiznica@knjiznica-klis.hr ili nas jednostavno posjetite u knjižnici.

ČITANJE U DOBA KORONE U VIRTUALNOJ KNJIŽNICI U KLISU

Pišite i crtajte za virtualnu knjižnicu

Naša narodna knjižnica prilagođava se novonastaloj situaciji i radi u virtualnom obliku. Za početak ne odustaje se od sad već tradicionalnog kviza znanja te je prvi održan 10. travnja putem Google obrasca, a novi se spremi za

Noć knjige 23. travnja. Noć knjige će se obilježiti i na druge načine.

Otvorena je Virtualna tvornica priča. Drugim riječima, evo prilike da se okušate u pisanju, čak i ako to prije niste radili. Okvirno zadana tema je Vrijeme, a vrijeme vas zista može odvesti svagdje. Tekstovi moraju imati do 4000 znakova bez razmaka, a možete ih slati na e-mail knjižnice: knjiznica@knjiznica-klis.hr. Možete slati i pjesme. Tekstovi će se objavljivati na web stranici knjižnice, a ako ne želite otkrivati identitet možete ih potpisati nadimkom. Odabrat će se najbolji tekst po završetku natječaja.

Knjižnica traži i najbolji crtež! Tema je „Kako najviše volim provoditi vrijeme u knjižnici!“ Djeco, fotografije svojih likovnih radova

možete slati na mail knjižnice: knjiznica@knjiznica-klis.hr. Također bismo pobjednika!

Pobjednika virtualne tvornice priča, najboljeg crteža i kviza znanja proglašit će se u Noći knjige, a svi će primiti prigodne nagrade.

Uz to, knjižnica je u posebnoj kategoriji na svom izborniku (službena web stranica) dodala niz korisnih poveznica preko kojih možete čitati besplatne knjige ili se pomoći za pisanje seminarskih i drugih radova.

Napomena: knjižnica radi, ali je zatvorena za korisnike. To znači da se u svakom trenutku možete obratiti knjižničarki ako imate ikakvih pitanja, na telefon knjižnice ili putem elektroničke pošte. Naravno, zakasnine se neće obračunavati.

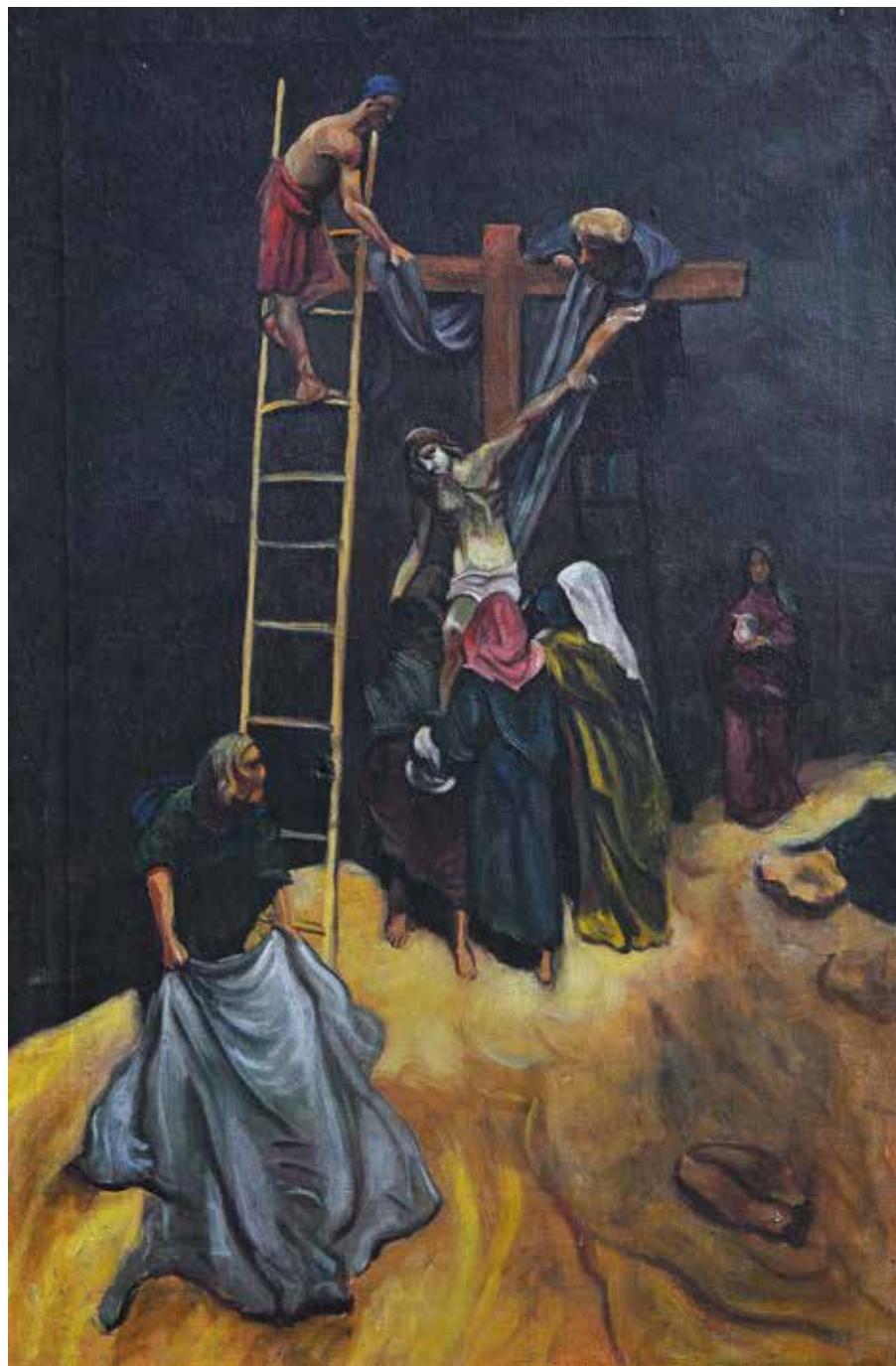
KRIŽNI PUT

Marina Tartaglie u spomen sinu

Umjetnik Marino Tartaglia je kroz 14 slika prizora Isusove smrti, u crkvu sv. Ante u Prugovu, oslikao i osobnu tragediju

Piše: Iva Kegalj

Burna povijest i stoljeća u kojima su se mijenjali narodi su ovome području, ostavili su traga u kulturno-povijesnoj baštini. Crkva je od davnina bila središte kulture i znanja, a redovnici čuvari kulture i baštine zavičaja. Dalmatinska zagora skriva neka od najvećih umjetničkih djela u svojoj sakralnoj umjetnosti. Za jedno od njih zaslužan je Marino Tartaglia, autor četrnaest slika Križnog puta koje danas krase zidove crkve sv. Ante u Prugovu. Marino Tartaglia, potomak je talijanske obitelji Tartaglia koja se oko 1780. godine doselila u Konjsko dobivši posjed u blizini nekadašnje turske kule. Izgradivši svoje imanje, ime ove obitelji zadržalo se u nazivu "Tartaglijin Kaštelet" koji se i dan-danas nalazi u Konjskom. Marino Tartaglia umjetnik je modernizma. Iako svojim svjetonazorom nije bio blizak religioznoj tematici, posvetio se ovoj temi i superiorno dovršio ciklus od četrnaest slika. Današnji umjetnici i povjesničari navode kako je Marinovo djelo ispunjeno autobiografskim elementima. Križni put tema je smrti sina koja se u ovom slučaju, mogla smatrati obiteljskom. Marino Tartaglia unio je spomen

na obiteljsku tragediju, u pogledu vlastite bratske boli i sudioništvo u onoj očevoj koji je izgubio starijeg sina na bojištu Prvog svjetskog rata. Ušao je u vlastitu crkvu kao u obiteljsku povijest, pokazavši poštovanje svemu što ga je stvorilo. Tartaglin Križni put djelo je utjehe najbližima i možda svojevrstan oproštaj. Tartaglia svoje djelo nikada nije spomenuo svojoj djeci, ali njegov rad ostao je zapamćen među redovnicima koji i danas s ponosom čuvaju i cijene

Križni put. On nesumnjivo spada među najbolja ostvarenja sakralne umjetnosti dvadesetog stoljeća u Hrvatskoj. Poetičan i strašan, jednako okrenut prošlom i budućem, on nije oštećen zadaćom, već je njome izazvan, preispitan i afirmiran. Kako bi sam Tartaglia rekao, "slikarsko je djelo trofej motiva" i "Djelo koje nije odalo trajnu počast motivu nije umjetničko."

SPORTSKI USPJESI

Boksačicama s Klisa medalje

Već smo ranije govorili o važnosti boksa za Klis. Na državnom boksačkom prvenstvu koje je održano 6. i 7. ožujka u Splitu, u hramu hrvatske košarke, dvorani na Gripama, dvije boksačice iz BK Klis su osvojile medalje. U kategoriji seniorki, do 54 kg Jelena Babić je osvojila brončanu medalju. U kategoriji juniorki, do 66 kg srebrenu medalju je osvojila Petra Duvnjak. Djevojkama čestitamo na uspjehu i vjerujemo da će ovakvi sjajni rezultati potaknuti i druge mlađe da se počnu baviti ovim sportom.

POSTHUMNO PRIZNANJE

BRANKU SMODLAKI nagrada za životno djelo

Na zasjedanju godišnje skupštine HBS-a poznati boksač, trener i boksački djelatnik Branko Smodlaka odlikovan je posthumno nagradom za životno djelo za neizmjeran doprinos boksu u Hrvatskoj i svijetu. Nagradu je preuzeila unuka Martina. Podsjetimo, Branko Smodlaka nas je napustio u veljači prošle godine. Aktivno je sudjelovao u radu Hrvatskog boksačkog saveza.

Nastupao je za Boksački klub Split i Boksački klub Rijeka. U svojoj bogatoj i dugoj karijeri kroz njegov ring prošle su stotine mladih sportaša s područja Splita, Solina, Klisa i Dugopolja.

Ostao je upamćen po strpljivom radu s najmlađim nadama boksa i učvrstio mjesto boksu kao omiljenom sportu Klišana.

SEZONA RADOVA

Komunalci za ljepšu općinu KLIS

Komunalno poduzeće

- čisti i održava tvrdavu
- sanira urušene zidove
- nasipa i održava biciklističku stazu
- održava sva groblja na području općine
- održava zelene površine i parkove
- održava klupe i dječja igrališta u parkovima
- kosi travu po svim naseljima i održava prohodnima kilometre nerazvrstanih cesta

Komunalno poduzeće svojim svakodnevnim aktivnostima stvara ugodniji ambijent i ljepši okoliš za sve naše stanovnike, ali i priprema naša lijepa mjesta življjenja za nadolazeću sezonu kao i za buduće generacije.

Radova ima puno, a stanovništvu zahvaljujemo na strpljenju. Vjerujemo da ćemo kroz vaše ukazivanje na goruće probleme učiniti naš Klis još ugodnijim za život.

BOLJI VODOVOD OD KLISA DO VUČEVICE

U sklopu projekta Aglomeracije Split-Solin potpisani je ugovor za izgradnju sekundarne kanalizacijske mreže, rekonstrukciju vodovoda u Klis Kosi te izgradnju vodovodne mreže na Brdu. Ovo je najveći infrastrukturni zahvat u Klisu koji će trajati 3 godine, a nakon kojeg će, osim spomenutih radova, sve ulice u punom profilu prekriti novim asfaltnim slojem.

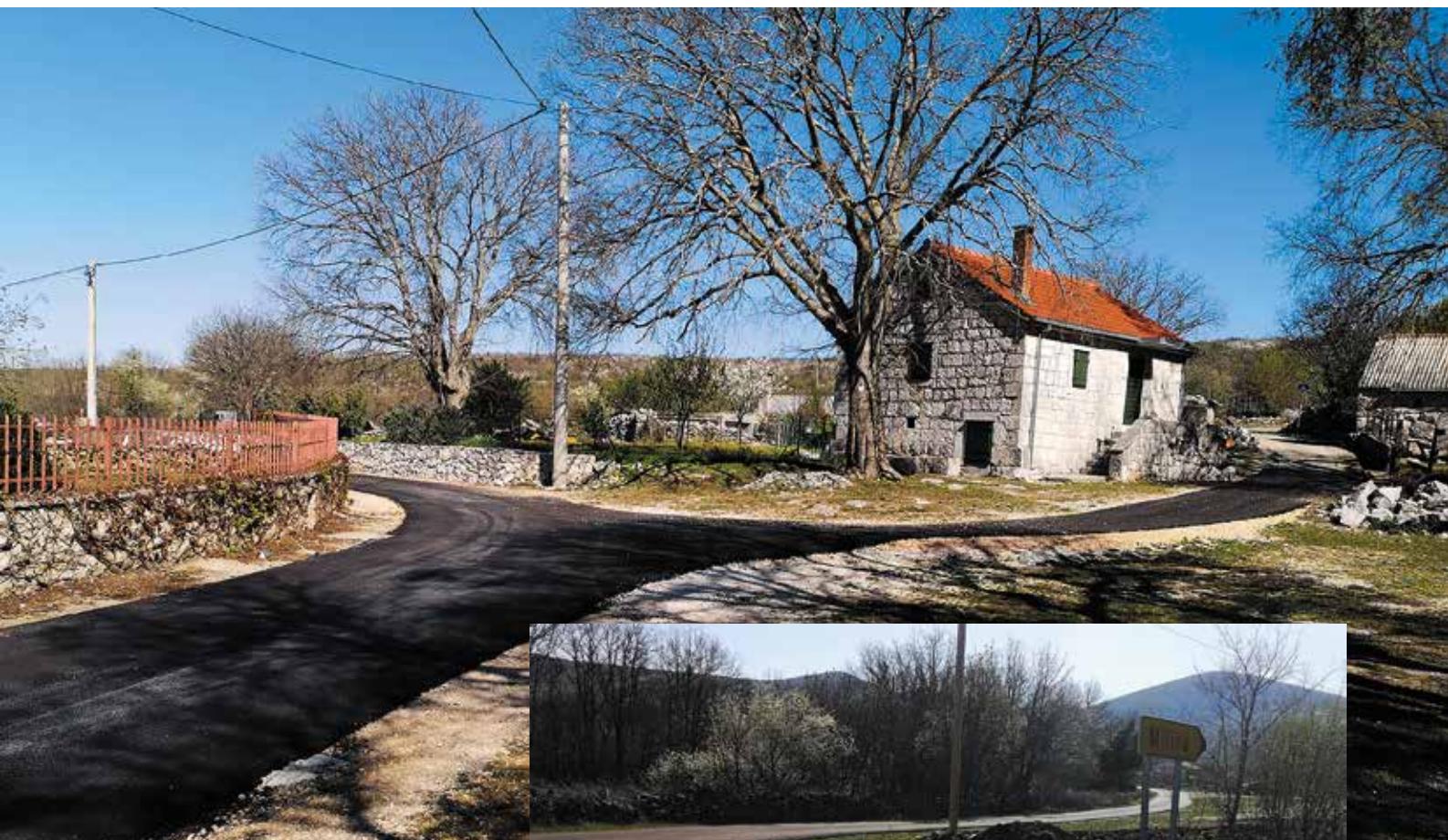
Projekt je, prema riječima načelnika Jakova Vetme, izuzetno bitan iz više razloga. Riješit će se problemi koji već duže vrijeme postoje na području Klis Kose te uvesti vodovod na području Brda. S obzirom na to da je voda uvjet za život nije potrebno naglašavati koliko je važno raditi na njenom očuvanju, ali i zaštiti okoliša kojeg baštinimo.

Radi se i na izgradnji vodovoda u Vučevici. Izrada projektne dokumentacije je pri samome kraju nakon čega se ide na ishodovanje građevinske dozvole i realizaciju samog projekta - izgradnju lokalnog vodovoda u naselju Vučevica. Radovi i javna nabava su u nadležnosti Vodovoda i kanalizacije.

RADOVI

ASFALTIRANJE ULICA

Sciljem olakšanja kretanja vozila i poboljšanja prometne infrastrukture nastavljaju se poslovi na sanaciji prometnica. Tako su završene sljedeće sanacije:

- sanacija ulice Topići u Korušcima u dužini od oko 2.000 metara
- sanacija ulice Miline u Prugovu u dužini od oko 1.500 metara.

RADOVI NA UREĐENJU OKOLIŠA

Info table do bunara Rajčice

Općina Klis će projektom poučnih staza nastaviti započeto ulaganje u razvoj šumskog područja i raditi na poboljšanju održivosti šuma sanacijom i uređivanjem puta Ljubeč-Kita te uređenjem posjetiteljske infrastrukture kod bunara Rajčice.

Jedna od važnijih aktivnosti jest uređivanje puta što predstavlja samo nastavak naših dosadašnjih aktivnosti i ulaganja gdje je dio puta već uređen kroz projekt rekonstrukcije traktorskog puta u šumsku cestu na relaciji Matasi – Nisko u okviru Programa ruralnog razvoja RH za razdoblje 2014. – 2020. (mjera 4.3.3.) te ćemo na ovaj način samo zaokružiti cjelinu te infrastrukturno omogućiti lakši i sigurniji pristup, ne samo šumskom području, već i bunarima Rajčice, uređenom izletištu obogaćenom sadržajima za rekreaciju.

Dodatna aktivnost je i postavljanje signalizacije, izrada poučne staze te montaža info tabli i putokaza što

bi u konačnici predstavljalo jedinstvenu cjelinu i informiranje o lokalnoj flori, a ujedno i podizanje javne svijesti o važnosti očuvanja šuma i biološke raznolikosti čime se ostvaruju ciljevi ovoga projekta.

S obzirom das su bunari Rajčice jedan od najljepših fenomena Kliške zagore, ali nedovoljno iskorišteni i malo poznati javnosti ovim projektom će se pridonijeti na aktiviranju neiskorištenih turističkih resursa i motivirati veći broj turista u nerazvijena područja, što bi trebalo rezultirati njihovoј povećanoj vidljivosti na nacionalnoj i svjetskoj razini.

Ukupna vrijednost ovog projekta iznosi 700.000 kuna.

POMOĆ OKOLICI

Prijevoz za najmlađe

Prema zakonskim odredbama Općina Klis je osigurala prijevoz predškolcima iz Brštanova, Broćanca i Konjskoga do najbližeg vrtića u Prugovu. Naime, predškolska djeca koja ne pohađaju vrtić dužna su po zakonu pohadati "malu školu" koja je za navedena naselja organizirana u Dječjem vrtiću 'sv. Ante' u Prugovu, a trajat će od ožujka do lipnja tekuće godine. Našim budućim školarcima želimo ugodne posljednje dane u vrtiću i puno uspjeha najesen, u đačkim klupama.

DOBRE VIESTI IZ VODOVODA I KANALIZACIJE

Rekonstrukcija crpne stanice Klis

Stručne ekipe Vodovoda i kanalizacije Split nedavno su završile rekonstrukciju Crpne stanice Klis. Dotrajale i višestruko remontirane stare crpke zamijenjene su novim, nešto većega kapaciteta, kao i cijela elektrooprema i automatika, a uz samu crpnu stanicu postavljen je novi diesel agregat. Time su otklonjeni česti prekidi vodoopskrbe dijela općine Klis uzrokovani nestankom električne energije.

Fotografija:
Vodovod i Kanalizacija Split

EKO KUTAK UČIMO SE RAZVRSTAVANJU OTPADA

ZELENI OTOCI

za zdravu budućnost

Zeleni otok je mjesto na javnoj površini na kojoj su smješteni spremnici za odvojeno sakupljanje otpada. U vremenima kad je izuzetno bitno da svi sudjelujemo u zaštiti okoliša potrebno je promijeniti neke navike i usvojiti nove. Razvrstavanjem otpada omogućujemo reciklažu i pozitivno djelujemo na smanjenje otpada. Kako bi se mještane potaknulo na te pozitivne promjene radi se na povećavanju broja tzv. zelenih otoka na području cijele naše

općine. U suradnji s direktorom Čistoće Lukšom Regjom Općina Klis je postavila ukupno 14 zelenih otoka na svom području. Također se planira do kraja godine realizirati projekt kanti za smeće u svako domaćinstvo. Čistoća je u postupku nabave malih kamiona kojima bi bio omogućen pristup u sve uske ulice na području općine. Lokacije zelenih otoka moguće je naći na mrežnoj stranici Općine Klis, ali i educirati se o istom kroz različite edukativne materijale.

LOKACIJE ZELENIH OTOKA U OPĆINI KLIS

1. Klis Megdan
(iznad OŠ Petra Kružića)
2. Klis Varoš
(kod trgovine Toni)
3. Klis Brdo
(kod restorana Perlica)
4. Klis Donja Rupotina
(kod trgovine Tešija)
5. Klis Mezanovci
(križanje ulice Put Majdana
i Opata Gebizona)
6. Klis Mezanovci
(ulica Ilijin potok)
7. Klis Ozrna
(kod lovačkog doma)
8. Konjsko
(kod cafe bara Verona)
9. Broćanac
(kod mjesnog doma)
10. Dugobabe
(kod mjesnog doma)
11. Brštanovo
(Pometeno brdo)
12. Nisko
(kod groblja)

DOBRA VIJEST

Bolji signal T-coma

U suradnji s T-comom postaviti će se pojačivači signala za poboljšanje internete usluge u Kosi i na Grebenu za cijelo naselje Greben, te Gizdiće, Pleštine i dio naselja Varoš. Također je dogovorena suradnja na radovima ukopavanja postojeće telefonske trase od Dugopolja do naselja Brdo, kako bi se podigla kvaliteta svih komunikacijskih usluga za mještane općine Klis.

